

ОПИСАНИЕ НА УСЛУГИТЕ ЗА РАННО ДЕТСКО РАЗВИТИЕ

Съдържание

I. ПОДРОБНО ОПИСАНИЕ НА ЦЕЛЕВИТЕ ГРУПИ/КРАЙНИ БЕНЕФИЦИЕНТИ	2
II. УСЛУГИ И ДЕЙНОСТИ ПО ПРОЦЕДУРАТА ЗА ДИРЕКТНО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БФП.....	2
II.1. Предоставяне на психологическа подкрепа и консултиране на бъдещи и настоящи родители за формиране и развитие на родителски умения	2
II.2. Семейно консултиране и подкрепа, вкл. работа с родителите и децата, дейности за семейно планиране, индивидуална работа, в т.ч. и индивидуална и груповата работа с деца и родители, включително и с деца и родители, които не са от уязвими групи, с цел посещаване на детска градина.....	6
II.3. Ранна интервенция на уврежданията, пряка работа с децата с увреждания и техните семейства, вкл. рехабилитация и дейности по консултиране, обучение, мобилна работа с детето в неговия дом	12
II.4. Индивидуална педагогическа подкрепа за деца с увреждания.....	14
II.5. Подобряване достъпа до здравеопазване и промоция на здравето чрез подкрепа за осигуряване на здравна детска консултация и дейности по превенция на заболяванията	15
II.6. Семейен център за деца от 0 до 3 г.	17
II.7. Допълнителна педагогическа подготовка за повишаване на училищната готовност на децата за равен старт в училище.....	18

I. ПОДРОБНО ОПИСАНИЕ НА ЦЕЛЕВИТЕ ГРУПИ/КРАЙНИ БЕНЕФИЦИЕНТИ

Проектът обхваща само деца на възраст от 0 до 7 години и техните родители, както и бъдещи родители от рискови групи.

Основните целеви групи деца в риск (0-7 г.) са:

- Деца от уязвими етнически групи, в частност ромската общност;
- Деца, чиито родители са безработни;
- Деца, чиито родители получават социални помощи;
- Деца без личен лекар, или чийто личен лекар не е педиатър;
- Деца, чиито родители не са здравно осигурени;
- Деца, не посещаващи детска градина или не ползващи друг тип услуга за грижа за деца;
- Деца, за които родителите не полагат достатъчна грижа;
- Деца с увреждания;
- Деца със здравословни проблеми.

Основните целеви групи родители (на деца от 0 до 7 г.) са:

- Родители от уязвими етнически групи, в частност ромската общност;
- Родители, получаващи социални помощи;
- Безработни родители;
- Родители на 3 и повече деца;
- Самотни родители;
- Бъдещи родители от уязвими групи;
- Родители (най-вече майки) в рискова възраст;
- Родители без или с ниско образование;
- Родители, живеещи в лоши жилищни условия;
- Родители, които не полагат достатъчна грижа за децата си (регистрирани в полицията и Дирекции „Социално подпомагане” на АСП);
- Родители на деца с увреждания;
- Родители на деца със здравословни проблеми;
- Здравно неосигурени родители;
- Родители на деца във висок риск (забавяне в развитието и др.).

II. УСЛУГИ И ДЕЙНОСТИ ПО ПРОЦЕДУРАТА ЗА ДИРЕКТНО ПРЕДОСТАВЯНЕ НА БФП

II.1. Предоставяне на психологическа подкрепа и консултиране на бъдещи и настоящи родители за формиране и развитие на родителски умения

Цел: Формиране на родителски умения, създаване на връзка родител-дете, повишаване на самочувствието и увереността на родителите и разширяване на подкрепата.

Целева група: Бъдещи родители, родители на деца от 0 до 3 г., родители от уязвими групи, които не полагат адекватни грижи за децата си и ги излагат на риск.

Дейности/Минимални изисквания и характеристики

II.1.1. Групи за консултация и подкрепа на бъдещи родители

Тази дейност следва да бъде насочена към повишаването на знанията и уменията на бъдещите родители, както във връзка с особеностите на раждането, така и във връзка с нуждите на новороденото и необходимата подходяща семейна среда за отглеждането на детето (стандарти за ранно детско развитие). Дейността може да бъде допълнена с подготовка и разпространение на подходящи материали, филми, брошури и листовки. Основната цел е подготовката на родителите за изпълнение на техните родителски задължения и за създаването на подходяща среда за детето, която е в съответствие с неговите нужди, включително и чрез ползването на системата от услуги след раждането на детето (социални, здравни и други услуги).

Място: Тази дейност може да се провежда веднъж седмично, в сесии с продължителност от 90 минути, в помещения, определени от общината (в детски ясли, детски градини, социални услуги в общността, в новоизградени/ремонтирани сгради/помещения по Проекта за социално включване (ПСВ) или в сградите на бившите 8 пилотни Домове за медико-социални грижи за деца (в общините Габрово, Монтана, Пазарджик, Пловдив, Перник, Русе, Търговище и София), в които са извършени строително-монтажни/ремонтни дейности и е доставено оборудване/обзавеждане по проект „Преструктуриране на домовете за медико-социални грижи за деца от 0-3 г.“, финансиран по схема BG161PO001/1.1.-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавните лечебни и здравни заведения в градските агломерации” по Приоритетна ос 1: „Устойчиво и интегрирано градско развитие” , Операция 1.1: „Социална инфраструктура” от Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 година). Броят на участниците в групата на един учител/консултант не следва да надвишава 8 души. Работните сесии с една група трябва да бъдат поне 8-10 на брой.

Персонал: Най-малко един специалист, подпомаган от медиатор от уязвимите целеви групи.

Критерии за избор на потребители:

1. Бъдещи родители от уязвими групи – уязвими етнически групи, в частност представители на ромския етнос; получатели на социални помощи; безработни; родители с три и повече деца, самотни бъдещи родители, бъдещи родители за първи път, бъдещи майки в рискова възраст
2. Бъдещи родители с ниско ниво на образование
3. Бъдещи родители, живеещи в лоши жилищни условия
4. Бъдещи родители, при които има риск от изоставяне на бебето
5. Бъдещи родители, които имат дете/деца в риск (регистрирани в Дирекциите „Социално подпомагане” на АСП)

II.1.2. Групи за консултация и подкрепа на родители с бебета и деца на възраст от 0 до 3 г.

Тази дейност следва да бъде основно насочена към повишаване на познанията и подобряване на уменията на родителите с оглед способностите и особеностите на бебетата и малките деца в етапа на ранното им развитие (стандарти за ранно детско

развитие), както и с оглед необходимата подходяща семейна и общностна среда за отглеждане на дете. Допълнителна цел на тази дейност е консултирането на родителите относно мрежата от услуги за подкрепа (социални, здравни, за заетост и др.) и тяхната роля за развитието на детето, както и за ролята на подкрепата на общността. В тази връзка може да се създават и родителски групи за взаимопомощ, да се провеждат инициативи за създаване на такава общностна среда, която да благоприятства по-доброто ранно развитие на децата и т.н. Дейността може да бъде допълнена с подготовка и разпространение на подходящи материали, филми, брошури и листовки.

Родители на деца, които не са преки бенефициенти по проекта, може да бъдат поканени да участват и да споделят своя опит на срещите.

Място: Тази дейност може да се провежда веднъж седмично, в сесии с продължителност от 90 минути, в помещения, определени от общината (в детски ясли, детски градини, социални услуги в общността или в новоизградени/ремонтирани сгради/помещения по ПСВ или в сградите на бившите 8 пилотни Домове за медико-социални грижи за деца (в общините Габрово, Монтана, Пазарджик, Пловдив, Перник, Русе, Търговище и София), в които са извършени строително-монтажни/ремонтни дейности и е доставено оборудване/обзавеждане по проект „Преструктуриране на домовете за медико-социални грижи за деца от 0-3 г.“, финансиран по схема BG161PO001/1.1.-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавните лечебни и здравни заведения в градските агломерации” по Приоритетна ос 1: „Устойчиво и интегрирано градско развитие” , Операция 1.1: „Социална инфраструктура” от Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 година). Броят на участниците в групата на един учител/консултант не следва да надвишава 8 души. Работните сесии с една група трябва да бъдат поне 8-10 на брой.

Персонал: Най-малко един специалист, подпомаган от медиатор от уязвимите целеви групи.

Критерии за избор на потребители:

1. Родители от уязвими групи – уязвими етнически групи, в частност представители на ромския етнос; получатели на социални помощи; безработни; родители с три и повече деца; самотни родители; родители за първи път; родители в рискован възраст
2. Родители с ниско ниво на образование
3. Родители, живеещи в лоши жилищни условия
4. Родители, при които е на лице риск от изоставяне на детето
5. Родители, които имат дете/деца в риск (регистрирани в Дирекциите „Социално подпомагане” на АСП)
6. Родители, за които има данни, че не полагат достатъчна грижа за децата си (злоупотреби със забранени вещества, насилие или negliжиране на децата, други нарушения на правата на децата) – регистрирани в полицията, ДСП на АСП
7. Родители на деца със здравословни проблеми (тегло при раждане под нормата и др.)
8. Родители на деца във висок риск (забавяне в развитието и др.)

II.1.3. Групи за родители и бъдещи родители

Най-важно при тази дейност е споделянето на мнения и опит – бъдещите родители и родителите на малки деца ще се събират и ще обменят своите мнения и опит. Особено важно е участието на обучени специалисти на тези срещи. Целта е да бъде създадена

среда, в която всички страхове, притеснения и въпроси на бъдещите и на младите родители да бъдат изказани и споделени. Групите са отворени за участие именно на бъдещи родители и родители на малки деца. Родителите ще участват заедно с децата си. Тази услуга следва да предоставя възможност за дейности за и с децата, наред със срещите на родителите и бъдещите родители. Целта на дейностите за и с децата е да се помогне на родителите да разберат по-добре способностите и интересите на техните деца и по този начин да бъдат способни да избират за тях играчки, занимания, книги и т.н.

Групите не следва да надвишават 6-8 деца и придружаващите ги родители. Срещите могат да се провеждат два пъти седмично с продължителност до 90 минути.

Родители на деца, които не са преки бенефициенти по проекта, може да бъдат поканени да участват и да споделят своя опит на срещите.

Място: Тази дейност може да се провежда в помещения, определени от общината (в детски ясли, детски градини, социални услуги в общността или в новоизградени /ремонтирани сгради/помещения по ПСВ или в сградите на бившите 8 пилотни Домове за медико-социални грижи за деца (в общините Габрово, Монтана, Пазарджик, Пловдив, Перник, Русе, Търговище и София), в които са извършени строително-монтажни/ремонтни дейности и е доставено оборудване/обзавеждане по проект „Преструктуриране на домовете за медико-социални грижи за деца от 0-3 г.“, финансиран по схема BG161PO001/1.1.-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавните лечебни и здравни заведения в градските агломерации” по Приоритетна ос 1: „Устойчиво и интегрирано градско развитие” , Операция 1.1: „Социална инфраструктура” от Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 година) - необходими са 2 стаи - една голяма и една по-малка. Голямата стая е за игра с децата. По-малката стая е за провеждането на срещите. Тази дейност може да се извършва на същото място, където се провеждат и сесиите на групите за консултация и подкрепа.

Персонал: Двама души, обучени за работа с малки деца. Те следва да са преминали обучение в областта на работата с бебета и малки деца, или в областта на психомоторните дейности.

Критерии за избор на потребители:

Всички целеви групи (деца от 0-3 г., родители на деца от 0-3 г. и бъдещи родители).

II.1.4. Индивидуална работа с бъдещи родители и родители на деца от 0 до 3 г.

Тази дейност цели изграждане и развитие на умения за адекватна грижа и справяне с проблемите на ранното детско развитие. Работата включва както консултиране и съвети, така и подкрепа за придобиване на практически умения за грижа за деца. Целта е осигуряване на допълнителна индивидуална подкрепа на участниците в групите за консултация и подкрепа, описани по-горе. Освен това, чрез тази дейност се цели и оказване на индивидуална подкрепа на тези бъдещи родители и родители на деца от 0 до 3 г., които отговарят на критериите за включване в групите, но не могат да участват поради обективни причини.

Персонал: Тази услуга може да бъде извършвана от професионалисти/специалисти със съответното образование. Тяхната работа може да бъде подпомагана от медиатор от уязвимите целеви групи. За целите на предоставянето на услугата във всяка община следва да бъде създаден мобилен екип. Препоръчително е във всеки екип да има поне двама специалисти и поне един медиатор.

Място: Тази услуга и съпътстващите я дейности могат да се предоставят навсякъде, където вече се извършват дейности, свързани с грижа за деца (в детски ясли, детски градини, социални услуги в общността или в новоизградени/ремонтирани сгради/помещения по ПСВ или в сградите на бившите 8 пилотни Домове за медико-социални грижи за деца (в общините Габрово, Монтана, Пазарджик, Пловдив, Перник, Русе, Търговище и София), в които са извършени строително-монтажни/ремонтни дейности и е доставено оборудване/обзавеждане по проект „Преструктуриране на домовете за медико-социални грижи за деца от 0-3 г.“, финансиран по схема BG161PO001/1.1.-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавните лечебни и здравни заведения в градските агломерации” по Приоритетна ос 1: „Устойчиво и интегрирано градско развитие” , Операция 1.1: „Социална инфраструктура” от Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 година), както и в домовете на семействата. Най-важният аспект на тази услуга е методологията на работа.

ЗАБЕЛЕЖКА: *За всички услуги с мобилен аспект може да бъде създаден един мобилен екип, който да включва всички необходими специалисти и медиатори за по-лесно достигане и обхващане на целевите групи.*

Критерии за избор на потребители:

Всички целеви групи (деца от 0-3 г., родители на деца от 0-3 г. и бъдещи родители).

II.2. Семейно консултиране и подкрепа, вкл. работа с родителите и децата, дейности за семейно планиране, индивидуална работа, в т.ч. и индивидуална и групова работа с деца и родители, включително и с деца и родители, които не са от уязвими групи, с цел посещаване на детска градина

Цел: Подкрепа на семействата в грижата за децата, справяне със семейни проблеми, създаване и развитие на умения и ресурси за пълноценно социално включване и реализация. Предоставянето на услугата ще спомогне за увеличаване на възможностите за социална интеграция на рисковите групи чрез развитие на социални умения – общуване, изготвяне на семейния бюджет, търсене на работа, родителски умения; улесняване на достъпа на уязвимите групи до различни услуги и институции; засилване на мотивацията сред общностите във висок риск в областта на семейното планиране чрез предоставяне на информация по въпроси като репродуктивното здраве, методите на контрацепция, болестите, предавани по полов път, адресиране на проблемите на насилието и negliжирането на деца.

Целева група: Уязвими семейства, младежи от високо рискови общности, родители на деца с увреждания, родители, които не полагат достатъчна грижа за децата си, negliжирани деца и/или деца – жертви на насилие.

Дейности/ Минимални изисквания и характеристики

II.2.1. Групови и индивидуални сесии за семейно планиране

Целта на тази дейност е предоставянето на информация, консултации и обучение в областта на репродуктивното здраве, методите за контрацепция, болестите, предавани по полов път и семейното планиране. Дейността се осъществява чрез индивидуални и групови сесии. Индивидуалните сесии ще бъдат провеждани, когато възникне необходимост, в зависимост от всеки случай. Груповите сесии ще се провеждат по предварително посочени теми веднъж седмично за групи от по 8-10 души, като общият брой на сесиите за всяка група следва да бъде между 5 и 8 сесии.

Персонал: Социални работници (поне двама за мобилна работа), психолог, адвокат/юрист, както и други необходими експерти-консултанти. Персоналът трябва да включва медиатор от уязвимите групи по ПСВ. За тази дейност наличието на мобилен екип е задължително.

Място: Тази услуга може да бъде предоставяна в детски ясли, детски градини, социални услуги в общността или в новоизградени/ремонтирани сгради/помещения по ПСВ или в сградите на бившите 8 пилотни Домове за медико-социални грижи за деца (в общините Габрово, Монтана, Пазарджик, Пловдив, Перник, Русе, Търговище и София), в които са извършени строително-монтажни/ремонтни дейности и е доставено оборудване/обзавеждане по проект „Преструктуриране на домовете за медико-социални грижи за деца от 0-3 г.“, финансиран по схема BG161PO001/1.1.-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавните лечебни и здравни заведения в градските агломерации” по Приоритетна ос 1: „Устойчиво и интегрирано градско развитие” , Операция 1.1: „Социална инфраструктура” от Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 година), в помещенията на други обществени сгради и в домовете на семействата. Мобилната работа е особено важен елемент от дейността.

Критерии за избор на потребители:

1. Родители от уязвими групи – уязвими етнически групи, в частност представители на ромския етнос; получатели на социални помощи; безработни; родители с три и повече деца; самотни родители; родители за първи път; родители в рискова възраст
2. Родители с ниско ниво на образование
3. Родители, живеещи в лоши жилищни условия
4. Родители, при които е налице риск от изоставяне на детето
5. Родители, които имат дете/деца в риск (регистрирани в Дирекциите „Социално подпомагане” на АСП)
6. Родители, за които има данни, че не полагат достатъчна грижа за децата си (злоупотреби със забранени вещества, насилие или negliжиране на децата, други нарушения на правата на децата) – регистрирани в полицията, ДСП на АСП

II.2.2. Групи за консултация и подкрепа на родители на деца от 3 до 7 г.

Дейността е свързана с предоставяне на социални, юридически и други видове консултации за повишаване на познанията и информираността на семействата относно техните права и отговорности по отношение на грижата за детето; засилване на мотивацията и уменията на родителите за записване на техните деца в детска градина или училище, както и за насърчаване на способностите на децата и подкрепа;

индивидуална или групова работа за подобряване на родителските умения и за консултиране по въпросите на семейното планиране; организиране на дискусии в клубове, фокусирани върху въпроси, които са важни за родителите на малки деца. Целта е да се обсъдят и споделят всички родителски страхове и въпроси. Важно е също така да се разработят и използват различни материали – видео клипове, кратки филми, дискусии относно произведения на изкуството, посветени на детето и детството и т.н.

Персонал: Социални работници (най-малко 2 за мобилна работа), психолог, юрист, както и други консултанти, ако е необходимо. Екипът следва да включва и медиатори от целевите общности, най-вече от тези общности, сред които ще се провежда мобилната работа/работата на терен.

Място: Тази услуга следва да се предоставя в специално създадени за целта помещения, както и чрез мобилна работа. Дейността може да се провежда в съществуващи или новоизградени/ремонтирани сгради/помещения по ПСВ или в сградите на бившите 8 пилотни Домове за медико-социални грижи за деца (в общините Габрово, Монтана, Пазарджик, Пловдив, Перник, Русе, Търговище и София), в които са извършени строително-монтажни/ремонтни дейности и е доставено оборудване/обзавеждане по проект „Преструктуриране на домовете за медико-социални грижи за деца от 0-3 г.“, финансиран по схема BG161PO001/1.1.-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавните лечебни и здравни заведения в градските агломерации” по Приоритетна ос 1: „Устойчиво и интегрирано градско развитие” , Операция 1.1: „Социална инфраструктура” от Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 година), помещения в обществени сгради, домовете на семействата.

Критерии за избор на потребители:

1. Родители от уязвимите групи - уязвими етнически групи, по-специално ромската общност, получатели на социални помощи, безработни, семейства с три и повече деца, самотни родители, родители за първи път, родители в рисковата възраст
2. Родители с ниско ниво на образование
3. Родители, живеещи в лоши жилищни условия
4. Родители, при които има риск от изоставяне на детето
5. Родители, които имат дете/деца в риск (регистрирани в Дирекция „Социално подпомагане” на АСП)
6. Родители, за които има данни, че не полагат достатъчна грижа за децата си (злоупотреби със забранени вещества, насилие или negliжиране на децата, други нарушения на правата на децата) – регистрирани в полицията, ДСП на АСП
7. Родители на деца със здравословни проблеми
8. Родители на деца във висок риск (забавяне в развитието и др.)

II.2.3. Консултиране и подкрепа (индивидуално или групово)

Дейността е насочена към идентифициране на децата и семействата в риск чрез провеждане на дейности в рамките на общността; оказване на подкрепа (емоционална, практическа, материална и финансова, ако е необходимо), за да се запази целостта на семейството и да се предотврати забавянето в развитието на детето; насочване към други услуги по проекта или други социални, образователни и здравни услуги и услуги за заетост; идентифициране и насочване на бременни жени в риск и майки към системата за здравеопазване; предоставяне на индивидуална подкрепа – консултации,

придружаване, посредничество, материална подкрепа. Услугата се основава на групова работа с родители, които не полагат достатъчни грижи за децата си. Услугата предполага групова или индивидуална работа – консултиране и психотерапия на деца, подложени на насилие и negliжирани деца, когато това е установено. Мобилната работа/работата на терен обхваща обхождане на рисковите райони най-малко веднъж седмично. Интензивността на индивидуалната работа се определя в зависимост от всеки отделен случай. Груповата работа е съсредоточена около общи проблеми, като съдържанието на програмата и интензивността на срещите следва да са съобразени с всяка група и фокусът на работата ѝ.

Персонал: Социални работници (най-малко 2 за мобилна работа), психолог, юрист, както и други консултанти, ако е необходимо. Екипът следва да включва и медиатори от уязвимите целеви групи по ПСВ. Мобилният екип е задължителен за тази дейност.

Място: Тази услуга ще се предоставя в създадени за целта помещения, както и чрез мобилна работа. Услугата може да се предоставя в детски градини, социални услуги в общността, в новоизградени/ремонтирани сгради/помещения по ПСВ или в сградите на бившите 8 пилотни Домове за медико-социални грижи за деца (в общините Габрово, Монтана, Пазарджик, Пловдив, Перник, Русе, Търговище и София), в които са извършени строително-монтажни/ремонтни дейности и е доставено оборудване/обзавеждане по проект „Преструктуриране на домовете за медико-социални грижи за деца от 0-3 г.“, финансиран по схема BG161PO001/1.1.-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавните лечебни и здравни заведения в градските агломерации” по Приоритетна ос 1: „Устойчиво и интегрирано градско развитие” , Операция 1.1: „Социална инфраструктура” от Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 година), в други обществени сгради, в домовете на семействата.

Критерии за избор на потребители:

1. Родители от уязвимите групи - уязвими етнически групи, по-специално ромската общност, получатели на социални помощи, безработни, семейства с три и повече деца, самотни родители, родители за първи път, родители в рискова възраст
2. Родители с ниско ниво на образование
3. Родители, живеещи в лоши жилищни условия
4. Родители, при които има риск от изоставяне на детето
5. Родители, които имат дете/деца в риск (регистрирани в Дирекции „Социално подпомагане” на АСП)
6. Родители, за които има данни, че не полагат достатъчна грижа за децата си (злоупотреби със забранени вещества, насилие или negliжиране на децата, други нарушения на правата на децата) – както регистрирани в полицията, ДСП на АСП, така и идентифицирани чрез мобилна работа в общността
7. Родители на деца със здравословни проблеми
8. Родители на деца във висок риск (забавяне в развитието и др.)

II.2.4. Консултация на деца, живеещи в рискова семейна среда

Дейността е свързана с индивидуална работа с деца, които живеят в условия, възпрепятстващи тяхното развитие. Консултацията ще бъде комплексна и ще включва мобилни дейности в по-затворените общности.

Персонал: Социални работници (най-малко 2 за мобилна работа), психолог, педагог, юрист, както и други консултанти, ако е необходимо. Екипът следва да включва и медиатори от уязвимите целеви групи по ПСВ. Мобилният екип е задължителен за тази дейност.

Място: Тази услуга ще бъде предоставяна основно чрез мобилна дейност. Услугата може да се предоставя и в детски градини, социални услуги в общността, в новоизградени/ремонтирани сгради/помещения по ПСВ или в сградите на бившите 8 пилотни Домове за медико-социални грижи за деца (в общините Габрово, Монтана, Пазарджик, Пловдив, Перник, Русе, Търговище и София), в които са извършени строително-монтажни/ремонтни дейности и е доставено оборудване/обзавеждане по проект „Преструктуриране на домовете за медико-социални грижи за деца от 0-3 г.“, финансиран по схема BG161PO001/1.1.-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавните лечебни и здравни заведения в градските агломерации” по Приоритетна ос 1: „Устойчиво и интегрирано градско развитие” , Операция 1.1: „Социална инфраструктура” от Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 година, в други обществени сгради, в домовете на семействата.

Критерии за избор на потребители:

1. Деца от уязвими групи или от групи, изложени на риск:
 - Общности с различен етнически произход, и по-конкретно ромската етническа група
 - Семейства, получаващи социални помощи
 - Семейства с ниско ниво на образование
 - Семейства, живеещи в лоши жилищни условия
2. Деца от семейства, в които не се полага достатъчна грижа за децата
3. Деца на безработни родители
4. Неглижирани деца, деца, подложени на насилие

II.2.5. Работа с деца, интегрирани в детски градини, с цел посещаване на детска градина

Преодоляване на социалното изключване, изграждане на умения, необходими за равен старт в училище, преодоляване на езиковата бариера чрез средствата и методите за работа в детските градини.

Интеграцията на уязвимите деца може да се постигне, ако децата от целевата група се включат в съществуващи групи за деца в предучилищна възраст извън затворените общности и техният брой не надвишава 30 % от общия брой на децата в групата. Отделянето в самостоятелни групи на децата от уязвими семейства води до изолирането им от техните връстници и оказва негативно въздействие върху тях, както и върху останалите деца, като създава отрицателни стереотипи. Важно е да се отбележи, че включването на децата от затворените общности/различните етнически групи, negliжираните деца и децата с увреждания в съществуващи групи е труден процес, който изисква сериозни усилия и допълнителни професионални умения от страна на целия персонал на детската градина.

Дейността цели предварителна работа “на място” за намаляване на стреса и по-бърза адаптация към новата и нежелана среда; индивидуално обучение за преодоляване на дефицити: социални умения, езикова бариера (когато е необходимо); подкрепа за реално включване в живота на групата и в учебния процес по общата учебна програма

след изтичането на периода на адаптация; допълнителни дейности за интеграция на децата в групите – организиране на състезания, фестивали и др., чиято подготовка по принцип включва родителите на всички деца; мотивация за по-добро образование; посещения на училища.

Персонал: Социални педагози, социални работници. Помощник-отговорници – медиатори от общността, по един за всяка група или минимум двама за всяка детска градина, които ще водят децата до детската градина заедно с някои от родителите. При необходимост – логопеди и/или друг специализиран персонал.

Място: Детски градини в общините – бенефициенти.

Критерии за избор на потребители:

1. Деца от семейства от уязвими групи – уязвими етнически групи, в частност ромската етническа група; получатели на социални помощи; безработни; семейства с три или повече деца; самотни родители; с ниско ниво на образование; живеещи в лоши жилищни условия; не полагащи достатъчни грижи за децата си
2. Деца с увреждания

II.2.6. Работа с родителите на децата, интегрирани в детски градини, с цел посещаване на детска градина

Дейността е свързана с предоставянето на възможност за срещи на родителите с персонала в детските градини и социални работници с цел преодоляване на недоверието на родителите относно това, че техните деца се чувстват добре в новата среда; включване на всички родители в интегриращи дейности; поддържане на мотивацията на родителите за подкрепа на интеграционния процес и за осигуряване на по-добро образование на техните деца. Срещите следва да са по-интензивни в началото (веднъж седмично). В зависимост от процеса на адаптиране и резултатите след първия месец срещите могат да се провеждат веднъж или два пъти месечно.

Персонал: Социални педагози, социални работници. Помощник-отговорници – медиатори от общността, по един за всяка група или минимум двама за всяка детска градина, които ще водят децата до детската градина заедно с някои от родителите. При необходимост – логопеди и/или друг специализиран персонал.

Място: Детски градини в общините – бенефициенти.

Критерии за избор на потребители:

1. Семейства на деца, интегрирани в детски градини

II.2.7. Работа с останалите родители – организиране на срещи за преодоляване на предразсъдъците към новите деца, записани в детска градина

Дейността е свързана с организиране и провеждане на срещи за преодоляване на предразсъдъците към новите деца в детската градина; участие в съвместни дейности с родителите на новозаписаните деца.

Персонал: Социални педагози, социални работници. Помощник-отговорници – медиатори от общността, по един за всяка група или минимум двама за всяка детска

градина, които ще водят децата до детската градина заедно с някои от родителите. При необходимост – логопеди и/или друг специализиран персонал.

Място: Детски градини в общините – бенефициенти или други подходящи помещения, определени от общините-бенефициенти.

Критерии за избор на потребители:

1. Родители, които са записали децата си в детска градина

II.2.8. Съвместна работа с всички родители на деца, посещаващи детска градина

Целта на тази дейност е взаимно разбиране, приемане и взаимна адаптация. Съвместните срещи следва да се организират в детските градини и да бъдат по-интензивни в първите месеци на интеграционния процес. Като част от тази дейност могат да се организират и съвместни дейности с всички деца.

Персонал: Социални педагози, социални работници. Помощник-отговорници – медиатори от общността, по един за всяка група или минимум двама за всяка детска градина, които ще водят децата до детската градина заедно с някои от родителите. При необходимост – логопеди и/или друг специализиран персонал.

Място: Детски градини в общините – бенефициенти по проекта.

Критерии за избор на потребители:

1. Родители, които са записали децата си в детска градина

II.3. Ранна интервенция на уврежданията, пряка работа с децата с увреждания и техните семейства, вкл. рехабилитация и дейности по консултиране, обучение, мобилна работа с детето в неговия дом

Цел: Предотвратяване на изоставянето и/или институционализирането на деца с увреждания и изграждане на специални умения за отглеждане на децата с увреждания. Тази услуга в нейната пълна съвкупност от дейности може да бъде осъществена единствено в общини, които разполагат с АГ болници или родилни отделения. В общини, които не разполагат с такива заведения, може да бъдат предоставяни мобилните дейности на услугата и тези дейности, които не изискват участието на медицински специалисти от горепосочените заведения. Дейностите в рамките на тази услуга се осъществяват от Центъра за ранна интервенция. Някои от тези дейности ще се осъществяват в Центъра, други – в родилните отделения и чрез мобилна работа/работа на терен.

Целева група: Деца с увреждания и техните родители.

Дейности/ Минимални изисквания и характеристики

II.3.1. Посещения на кинезитерапевт в отделенията за новородени в болниците

Посещението на кинезитерапевта или друг специалист от Центъра за ранна интервенция на уврежданията при майката и детето се прави възможно най-скоро в

периода на престоя на майката в болницата след раждането. Специалистът запознава майката (родителите) с основните положения, свързани с грижата за нейното/тяхното бебе.

Общият брой посещения е едно или две, в зависимост от продължителността на престоя в болницата на новороденото и неговата майка.

Персонал: Кинезитерапевт, терапевт по психомоторика, други специалисти в областта на работата с и обучението на деца с увредено зрение и/или слух, с говорни проблеми, или деца с умствени увреждания; педиатър, социален работник и др. Дейностите в съответните медицински заведения за новородени включват и лекар от съответното отделение, акушер, сестра, социален работник.

Място: Родилно отделение

Критерии за избор на потребители:

Услугата следва да бъде достъпна за всички родители на бебета и малки деца с увреждания.

II.3.2. Посещения в Центъра за ранна интервенция на уврежданията

Дейността е свързана с посещения на майката или друг член на семейството, заедно с бебето, в Центъра за ранна интервенция на уврежданията два или три пъти седмично, за работа с кинезитерапевта или с друг специалист в областта на рехабилитацията с оглед увреждането и проблемите на детето. Работата включва индивидуални дейности за детето с участието на родителя и включването на детето в група от негови връстници – при достигането на определен етап от развитието (в съответствие с оценката на екипа на Центъра) детето се включва в група за арт терапия, психомоторни дейности и др. (ако е необходимо и – по ориентация и мобилност, хипотерапия, която е изключително подходяща за деца с церебрална парализа, плуване). Тази дейност също така е свързана с консултиране (относно съществуващата мрежа от услуги и достъпната за родителите и за детето финансова подкрепа, консултация по проблеми, които възникват при ежедневната грижа за детето, родителските отговорности, семейните трудности, свързани с необходимостта от осигуряване на грижи за дете с увреждане и др.).

Персонал: Кинезитерапевт, терапевт по психомоторика, други специалисти в областта на работата с и обучението на деца с увредено зрение и/или слух, с говорни проблеми, или деца с умствени увреждания; педиатър, социален работник и др. Дейностите в съответните медицински заведения за новородени включват и лекар от съответното отделение, акушер, сестра, социален работник.

Място: Център за ранна интервенция на уврежданията, създаден по ПСВ, или в подходящи помещения в сградите на бившите 8 пилотни Домове за медико-социални грижи за деца (в общините Габрово, Монтана, Пазарджик, Пловдив, Перник, Русе, Търговище и София), в които са извършени строително-монтажни/ремонтни дейности и е доставено оборудване/обзавеждане по проект „Преструктуриране на домовете за медико-социални грижи за деца от 0-3 г.“, финансиран по схема BG161PO001/1.1.-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавните лечебни и здравни заведения в градските агломерации” по Приоритетна ос 1: „Устойчиво и интегрирано градско развитие” , Операция 1.1: „Социална инфраструктура” от

Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 година. Дейността се предоставя в оборудвани стаи за кинезитерапия, психомоторни дейности и игра с децата, както и за работа с родители. Оборудването на стаите включва: съоръжения, психомоторни модули, огледала, подходящи подови настилки, играчки, дюшеци, стая за родителите, участващи в сесиите с кинезитерапевта и специалиста по психомоторни дейности. Наличието на мобилен екип е задължително.

Критерии за избор на потребители:

Услугата следва да бъде достъпна за всички родители на бебета и малки деца с увреждания.

II.3.3. Редовни посещения на мобилен екип в домовете на семействата

Целта на тази дейност е мониторинг на грижите за децата и осигуряване на подкрепа за формиране и подобряване на уменията за грижа за децата. Тази дейност също така е свързана с предоставяне на консултация (относно съществуващата мрежа от услуги и достъпната за родителите и за детето финансова подкрепа, консултация по проблеми, които възникват при ежедневната грижа за детето, родителските отговорности, семейните трудности, свързани с необходимостта от осигуряване на грижи за дете с увреждане и др.).

Персонал: Кинезитерапевт, терапевт по психомоторика, други специалисти в областта на работата с и обучението на деца с увредено зрение и/или слух, с говорни проблеми, или деца с умствени увреждания; педиатър, социален работник и др. Дейностите в съответните медицински заведения за новородени включват и лекар от съответното отделение, акушер, сестра, социален работник. Наличието на мобилен екип е задължително.

Място: Домовете на потребителите на услугата.

Критерии за избор на потребители: Услугата следва да бъде достъпна за всички родители на бебета и малки деца с увреждания.

ЗАБЕЛЕЖКА: *Центърът за ранна интервенция може да предоставя услуги и за деца с увреждания на възраст между 3 и 7 години. Дейностите може да включват и наблюдение на процеса на интегриране на децата в детските градини, мониторинг на детското развитие и др.*

II.4. Индивидуална педагогическа подкрепа за деца с увреждания

Цел: Подкрепа на деца с увреждания за успешна интеграция в първи клас в масовото училище.

Целева група: Деца с увреждания, подлежащи на записване в първи клас.

Дейности/Минимални изисквания и характеристики

II.4.1. Оценка на нуждите на децата от подкрепа

Децата ще получат помощ за усвояване на знанията и уменията, необходими за първи клас. Услугата може да включва наблюдение на адаптирането на детето и неговото развитие през първата година в училище. По-специално дейността обхваща:

- оценка на нуждите на децата от подкрепа
- индивидуална работа по няколко пъти седмично за оказване на помощ на децата при усвояването на знанията и уменията, необходими за първи клас
- работа с родителите за развиване на умения за подкрепа на децата през учебната година
- ако предстои децата да бъдат интегрирани в масово училище, освен индивидуалната работа с тях ще е необходима и груповата работа, за да се запознаят децата със социалната среда и да им се помогне да изградят социални умения.

Персонал: Специални педагози.

Място: Център за ранна интервенция на уврежданията, създаден по ПСВ, или в подходящи помещения в сградите на бившите 8 пилотни Домове за медико-социални грижи за деца (в общините Габрово, Монтана, Пазарджик, Пловдив, Перник, Русе, Търговище и София), в които са извършени строително-монтажни/ремонтни дейности и е доставено оборудване/обзавеждане по проект „Преструктуриране на домовете за медико-социални грижи за деца от 0-3 г.“, финансиран по схема BG161PO001/1.1.-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавните лечебни и здравни заведения в градските агломерации” по Приоритетна ос 1: „Устойчиво и интегрирано градско развитие” , Операция 1.1: „Социална инфраструктура” от Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 година, училища, детски градини, други социални услуги в общността, домовете на децата.

Критерии за избор на потребители:

1. Деца с увреждания, подлежащи на записване в първи клас

II.5. Подобряване достъпа до здравеопазване и промоция на здравето чрез подкрепа за осигуряване на здравна детска консултация и дейности по превенция на заболяванията

Цел: Редовно наблюдение на здравното, физическото и психомоторното развитие на бебетата и децата. Превенция на детската заболеваемост, смъртност, не полагане на достатъчна грижа в семейството и други рискове в ранна детска възраст.

Целева група: Уязвими семейства и техните деца.

Критерии за избор на потребители: Тази услуга следва да бъде достъпна за родители на новородени и на малки деца, които са уязвими, изолирани и/или не са регистрирани при общопрактикуващ лекар или не го посещават.

Дейности/ Минимални изисквания и характеристики

II.5.1. Редовно наблюдение на здравното, физическото и психомоторното развитие на бебетата и децата

Предоставят се следните услуги:

- Измерване на височината и теглото на детето, главата, гръдния кош, проверяване на здравното състояние, следене на графика за имунизации и прегледи;

- Преглед и диагностика на психомоторното развитие - ежемесечно през първата година, на тримесечие през втората година, на полугодие през третата година;
- Консултации за смущения в храненето: насърчаване на кърменето, измерване на бебето с цел установяване на количеството кърма, което бебето приема при хранене и др. Обучение по здравословно хранене, съответстващо на възрастта и индивидуалните нужди на детето;
- Консултации по отношение на съня – информация по отношение на физико-психологичните страни на съня на бебетата, консултиране при проблеми със съня, водене на график на спане и др.;
- Обучение за масажи, упражнения, стимулация и основни грижи за бебето, практики за подобряване на здравето;
- Предотвратяване на детски заболявания;
- Съдействие за регистрация при общопрактикуващ лекар.

Услугата може да има и мобилен аспект – посещения в домовете на родителите, работа в общността за превенция на заболяванията, информиране и консултиране и т.н.

Персонал: Педиатър, медицинска сестра, психолог (ако е необходим), и медиатор.

Място: Необходима е специално оборудвана стая за измерване на височина и тегло, маса за преглед на бебета, стая за леки медицински процедури и др. Услугата може да бъде предоставяна в детски ясли, детски градини, социални услуги в общността, в новоизградени/ремонтирани сгради/помещения по ПСВ или в подходящи помещения в сградите на бившите 8 пилотни Домове за медико-социални грижи за деца (в общините Габрово, Монтана, Пазарджик, Пловдив, Перник, Русе, Търговище и София), в които са извършени строително-монтажни/ремонтни дейности и е доставено оборудване/обзавеждане по проект „Преструктуриране на домовете за медико-социални грижи за деца от 0-3 г.“, финансиран по схема BG161PO001/1.1.-08/2010 „Подкрепа за реконструкция, обновяване и оборудване на държавните лечебни и здравни заведения в градските агломерации” по Приоритетна ос 1: „Устойчиво и интегрирано градско развитие” , Операция 1.1: „Социална инфраструктура” от Оперативна програма „Регионално развитие” 2007 – 2013 година. Услугата може да бъде предоставяна в близост до уязвимите общности, или, алтернативно, с достъпен транспорт. Услугата също така може да бъде мобилна. За тази цел мобилните екипи трябва да могат да преглеждат новородени бебета в домовете им. Този вариант обаче е свързан с риск от не фокусиране върху целите и същността на услугата – основното е по-скоро предотвратяване на заболявания, отколкото лекуване на децата.

Критерии за избор на потребители:

1. Деца от уязвими групи или от групи, изложени на риск:
 - Общности с различен етнически произход, и по-конкретно ромската етническа група;
 - Безработни с бебета и малки деца
 - Родители, получаващи социални помощи с бебета и малки деца
 - Семейства, живеещи в лоши битови условия
 - Семейства с ниско ниво на образование
2. Деца от семейства без общопрактикуващ лекар или такива, чийто общопрактикуващ лекар не е педиатър
3. Деца от семейства без здравна осигуровка
4. Деца от семейства, в които не се полага достатъчна грижа за децата
5. Всички деца с увреждания

6. Деца със здравословни проблеми (тегло при раждане под нормата и др.)

II.6. Семейен център за деца от 0 до 3 г.

За да могат да ползват тази услуга, родителите задължително трябва да участват и в другите услуги по проекта, свързани с подобряване на родителските им умения и предоставяне на подкрепа. Тъй като целта е интеграция на целевите групи по проекта с останалите социални групи (не преки бенефициенти по Проекта), тази услуга може да бъде финансирана само в случай на доказана нужда. Ще се изискват доказателства и гаранции, че предоставянето на тази услуга няма да възпрепятства социалното включване на децата и техните родители и няма да доведе до задълбочаване на социалното изключване, най-вече при децата с увреждания.

Тази услуга може да бъде предлагана при:

- Недостатъчен капацитет на съществуващите детски ясли;
- Отдалеченост на детските ясли от жилищата на родителите;
- Наличие на установени/традиционни за семейството разбирания, които дават предпочитание на семейната домашна грижа, което възпрепятства записването на детето в заведение за дневна грижа за деца.

Цел: Предотвратяване на разпадането на връзката майка-дете и трайното настаняване на детето извън семейството; подкрепа на родители в нужда; предоставяне на добри грижи за детето, като дейностите ще се осъществяват в обществени сгради.

Целева група: Деца от 0 до 3 г. от уязвими семейства с идентифициран риск за детето (с семейства, които получават социални помощи, семейства, в които и двамата родители са безработни, семейства с дете с увреждания).

Дейности/ Минимални изисквания и характеристики

II.6.1. Осигуряване на дневна и почасова грижа за деца на възраст между 0 и 3 г.

Семейните центрове предлагат до 10 места за грижа за деца (ако става дума за дете/деца с увреждания, броят на местата може да бъде намален, тъй като са необходими по-интензивни грижи). Посещенията в центъра са безплатни за родителите.

Персонал: Детегледачи, обучени в грижи за бебета и малки деца. Детегледачите могат също така да бъдат представители на уязвимите общности.

Място: Специално построени/ремонтирани и оборудвани по ПСВ помещения, които отговарят на основните хигиенни норми.

Критерии за избор на потребители:

1. Родители от уязвими групи – уязвими етнически групи, в частност ромската етническа група, получатели на социални помощи, безработни, родители на три или повече деца и самотни родители, които не записват децата си в детски ясли поради недостатъчни доходи или по други причини
2. Родители, живеещи в области с недостатъчен капацитет в детските ясли, или живеещи на голямо разстояние от детските ясли

3. Родители на деца с увреждания

II.7. Допълнителна педагогическа подготовка за повишаване на училищната готовност на децата за равен старт в училище

Цел: Дейността е насочена към увеличаване на готовността на децата от целевата група и мотивацията им за равен старт с техните връстници при постъпването им в първи клас.

Целева група: Деца от уязвими семейства от затворени общности и деца с увреждания, на които предстои да постъпят в първи клас.

Дейности/Минимални изисквания и характеристики

II.7.1. Създаване на летни групи/училища

Целта на дейността е да се доразвият или да се съхранят придобитите когнитивни и социални умения в предучилищното образование. Посещавайки лятно училище, децата ще имат възможност да доразвият или да съхранят придобитите когнитивни и социални умения преди да постъпят в училище. В летните училища образователните елементи се комбинират с игри и дейности, обогатяващи познанията на децата за обкръжаващия свят. Летните училища предоставят дейности за подобряване на предучилищната подготовка като:

- Преодоляване на затруднения в изучаването на български език и др., осигуряване на възможност за равен старт в първи клас в смесени училища. Децата се разделят на групи в зависимост от техните нужди;
- Игри в съответствие с предпочитанията на децата;
- Кратки екскурзии в или в околностите на града или селото;
- Включване на родителите в екскурзиите като придружители;
- Организиране и провеждане на състезания, викторини и др. в края на летните училища;
- Ежемесечни срещи с родителите. Мотивация за равен старт на техните деца при постъпване в първи клас;
- Включване на родителите в подготвителната работа;
- Закупуване на книги и материали за първи клас, като стойността им се разделя с родителите. (Покриване на всички разходи за сметка на проекта е свързано с липса на интерес от страна на родителите);
- Създаване на групи от деца от рисковите общности за преодоляване на изоставянето по отношение на придобиването на социални умения и свободното владеене на български език.

Родителите също следва да бъдат включени и информирани с цел поддържане на тяхната мотивация за записване на децата в училище.

Персонал:

1. Учители с подготовка по предучилищна и начална училищна педагогика, преминали допълнително обучение за работа в мултикултурна среда и с двуезични деца;
2. Социални педагози с идентична подготовка;

3. Помощник-отговорници – медиатори от общността, минимум по един за всяка група;
4. Социални работници (главно за работа с родителите);
5. В случай на нужда – логопеди (езико-терапевти) и друг специализиран персонал.

Място: Училището, в което ще учи детето или детска градина.

Критерии за избор на потребители:

1. Деца на 5, 6 или 7 годишна възраст (след завършване на предучилищната подготовка) от семейства от уязвими групи - уязвими етнически групи, по-специално ромската общност, получатели на социални помощи, безработни, семейства с три и повече деца, самотни родители; семейства, живеещи в отдалечени райони
2. Деца, чийто майчин език не е български и които срещат затруднения при общуването на български език
3. Родители на деца, посещаващи летни групи/училища